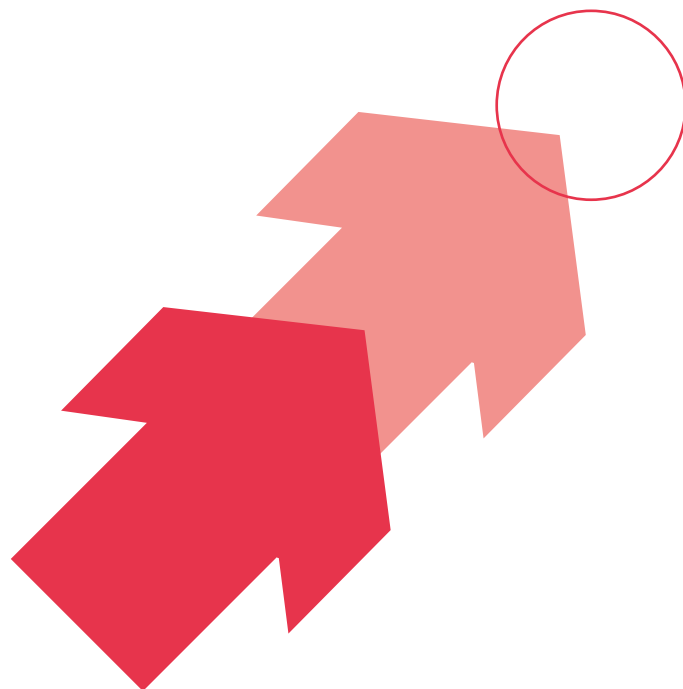


**Prikupljanje
sredstava za
škole**

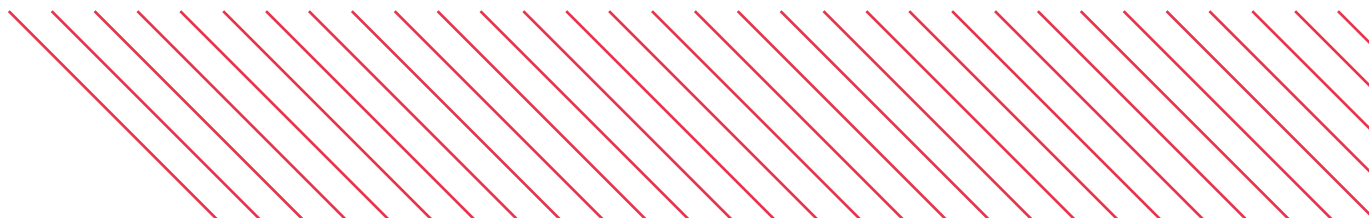
Prikupljanje sredstava za škole



Uvod

Prikupljanje sredstava (eng. fundraising) može se definirati kao prikupljanje novčanih sredstava/roba/usluga za realizaciju naših ideja i aktivnosti koje doprinose njihovom ispunjenju. Ovdje se ne radi samo o novcu i kako do njega doći, već se odnosi i na uspostavljanje dugoročnih partnerskih odnosa s potencijalnim donatorima jer na taj način osiguravamo održivost sredstva za sadašnjost i budućnost.

U današnje vrijeme prikupljanje sredstava postalo je čista znanost s vrlo sveobuhvatnom metodologijom i konkretnim smjericama koje Vas mogu naučiti kako da postanete uspješni u prikupljanju sredstava. Međutim, što učiniti ako ste profesor u školi s velikom motivacijom za uspjeh, no uključen u školske projekte bez budžeta za izvannastavne aktivnosti? Ovaj kratki alat može Vam pomoći u Vašoj misiji.



Prikupljanje sredstava za škole

Ograničeni budžeti i mala ulaganja vlade mogu otežati život školama i prisiliti ih da istražuju i druge mogućnosti za prikupljanje sredstava. Za one koji se po prvi put hvataju u koštac s prikupljanjem sredstava, kao i za iskusne fundraisere koji se upuštaju u nove projekte, prikupljanje sredstava u školama može biti izazovan zadatak. Dobra vijest je da to ne mora biti tako. Uz promišljen i organiziran pristup, svatko svoje napore može pretvoriti u uspješnu kampanju za prikupljanje sredstava.

Prikupljanje sredstava može biti odličan način za povezivanje sa zajednicom učenika, roditelja i profesora u školi i izvan nje. To također može biti prilika za Vas da se direktno uključite u prikupljanje novca za školu i njene programe i pokažete svoju podršku školi.

Uz promišljen i organiziran pristup, svatko svoje napore može pretvoriti u uspješnu kampanju za prikupljanje sredstava.

Koraci u prikupljanju sredstava

Sljedeći koraci mogu Vam olakšati upoznavanje s najefikasnijim načinom pristupa ovoj temi i započinjanjem aktivnosti prikupljanja sredstava kroz praksu.

1. Uspostavite školski tim za prikupljanje sredstava

Tim za prikupljanje sredstava treba biti sastavljen od predstavnika školskog odbora i uprave, profesora, roditelja i učenika. Taj tim ne mora biti veliki, ali bitno je da su svi zainteresirani dionici odgojno-obrazovnog procesa zastupljeni. Pokretači tima za prikupljanje sredstava mogli bi predstaviti ideju na sastancima odbora i uprave ili na sastancima profesora, vijeća roditelja i vijeća učenika, ako oni postoje, a onda se može pristupiti izglasavanju i imenovanju predstavnika svakog od dionika. Izabrani predstavnici moraju biti intrinzično motivirani za bavljenje ovim poslom, tj. veoma je važno da su spremni sudjelovati u ovom poslu na dobrovoljnoj osnovi. Kada se tim uspostavi, možete objaviti imena članova i članica tima na školskoj oglasnoj ploči ili web adresi, zajedno s njihovim kontakt podacima, tako da im se učenici, roditelji, profesori i druge zainteresirane osobe mogu javiti kada zatrebaju.

Taj tim ne mora biti veliki, ali bitno je da su svi zainteresirani dionici odgojno-obrazovnog procesa zastupljeni.

2. Razvijte strategiju za prikupljanje sredstava

Uspostavljeni tim treba razviti strategiju škole za prikupljanje sredstava. To nije jednostavan proces i može se provesti na različite načine. Ako je timu potrebna podrška, oni mogu identificirati stručnjaka (možda uz pomoć roditelja, tvrtke u kojoj je roditelj zaposlen ili preko nevladine organizacije) koji je spreman dati svoj pro bono doprinos razvijanjem strategije ili obučavanjem članova tima kako da to urade. Druga mogućnost je da škola osigura određena sredstva za angažman takvog stručnjaka. Ako ništa od ovoga nije moguće, u nastavku se nalaze neki savjeti i smjernice koji bi mogla pomoći timu:

Definirajte problem



Definirajte viziju



Definirajte aktivnosti



Definirajte ljude



Definirajte rokove



Definirajte troškove



Definirajte procedure



- › 1) Definirajte problem – koji su to problemi s kojima se škola suočava? Nemojte se fokusirati na nedostatak novca, već radije napravite akcijski plan koji će vas voditi rješavanju prethodno utvrđenog problema. Orijentirajte se na korake i alate koji su pri ruci, a koji bi se mogli realizirati prikupljanjem i ulaganjem novca u rješavanje problema.
- › 2) Definirajte viziju – bilo bi sjajno da osmislite viziju škole. Kako će vaša škola izgledati u budućnosti, za 10 godina? Hoće li ona postati prepoznatljiva kao škola sa sjajnim pozitivnim okruženjem za učenike i profesore? Hoće li već tada biti lider u implementaciji Programa Y (obrazovanje o životnim vještinama) u vašoj zajednici, gradu, regiji?
- › 3) Definirajte aktivnosti – navedite sve aktivnosti koje je potrebno provesti da bi se vaši problemi riješili, a vizija ispunila. Nemojte se bojati - ova lista može biti dugačka. Važno je navesti sve što vam padne na pamet kao neophodno, sve što je potrebno uraditi (od redovnih sastanaka tima za prikupljanje sredstava, logistike vezano za aktivnosti prikupljanja sredstava do proslave kada se sredstva prikupe). Izradite iscrpan plan aktivnosti koji će vam pomoći da pravovremeno ispunite sve vaše zahtjeve.
- › 4) Definirajte one koji vas podržavaju – zajedno sa zadacima navedenim u planu aktivnosti, pokušajte identificirati ljude koji vam mogu pomoći da implementirate te zadatke (npr. učenici, profesori, roditelji, ali i lokalni/nacionalni poduzetnici, mediji i sl). U ovom dijelu, sastavite adresu, tj. listu kontakata koja sadrži sva imena, e-mail adrese, brojeve telefona i slično, jer će vam te informacije biti potrebne i vrlo korisne u kasnijim fazama.
- › 5) Definirajte logički okvir, tj. vremenski okvir, uloge i odgovornosti – u ovom dijelu definirajte datum početka, trajanje svake vaše aktivnosti, kao i očekivani rok završetka. U sljedećoj koloni odredite tko će biti odgovoran za svaku aktivnost i/ili njene pojedine dijelove.
- › 6) Definirajte troškove – iako se cijeli ovaj proces odnosi na prikupljanje sredstava, neophodno predvidjeti i osigurati iznos troškova za operativne aktivnosti. To je odlučujući trenutak u kojem odlučujete koliko će vam novca biti potrebno za implementaciju akcija i tko su vaši potencijalni donatori.

U nastavku se nalazi primjer tabele strategije za prikupljanje sredstava. Možete kreirati ovu tabelu za svaki od problema na koji se fokusirate.

	AKTIVNOST	VREMENSKI OKVIR	PODRŠKA	TROŠAK	ODGOVORNOST
1					
2					

- › 7) Definirajte procedure za upravljanje sredstvima – budite veoma precizni s uspostavljanjem protokola i procedura za upravljanje prikupljenim sredstvima. Pobrinite se da se poštuju važeći državni zakoni, ali i smjernice škole koje se odnose na troškove, računovodstvo, nabavku i druge pravne procedure.

DEFINIRAJTE
PROBLEMDEFINIRAJTE
VIZIJUDEFINIRAJTE
AKTIVNOSTIDEFINIRAJTE
LJUDEDEFINIRAJTE
ROKOVEDEFINIRAJTE
TROŠKOVEDEFINIRAJTE
PROCEDURU

3. Provedite istraživanje

Prikupljanje podataka veoma je važan korak za razvoj vaše strategije, a ono bi trebalo postati i sastavni dio cjelokupnog procesa (važno je provoditi ga kontinuirano, tj. prije, za vrijeme i nakon inicijative za prikupljanje sredstava). Prikupljanje podataka pružit će vam širok spektar korisnih podataka: od identifikacije onoga što je potrebno i ideja o tome kako bi se to moglo obaviti do identifikacije uspješnih i manje uspješnih koraka i rezultata. Možete prikupljati podatke na različite načine: organizacijom diskusija u fokus grupama, individualnim razgovorima s učenicima, roditeljima i profesorima ili postavljanjem info-pulta koji će poslužiti kao mjesto gdje učenici, roditelji, nastavnici i svi drugi dionici mogu dobiti dodatne informacije te podijeliti svoje prijedloge i ideje. Također, jedan dio istraživanja može se obaviti online ili razgovorom s kolegama. Pokušajte saznati kako druge škole rješavaju probleme slične vašima. Kada prikupite sve informacije, možete ih analizirati i započeti proces planiranja.

Prikupljanje podataka veoma je važan korak za razvoj vaše strategije.

4. Posavjetujte se sa svojom zajednicom – ne bojte se pitati

Nemojte zaboraviti da vaša škola proizlazi iz zajednice i pripada zajednici. U njoj je mnogo ljudi koji vam mogu pomoći i podržati vas. Upoznajte se s predstavnicima općine, lokalnih medija, sportskih klubova, strukovnih udruga, umjetničkih i kulturnih organizacija i svim drugim dionicima koje ste identificirali kao zainteresirane dionike koji bi mogli dati svoj doprinos tom procesu. Pružite im priliku i osigurajte prostor kako bi se mogli aktivno uključiti u sve procese. Postoji mnogo načina na koje možete dobiti pomoć - financijska pomoć samo je jedan od načina.

5. Organizirajte i provedite aktivnosti

Kad ste završili s planiranjem i jasno definirali naredne korake, vrijeme je da DJELUJETE! Počnite sa svojom prvom aktivnošću i pratite proces. Ne zaboravite biti fleksibilni i spremni prilagoditi se. Ako se pojave izazovi, a hoće, uvijek se pojave, najvažnije je da ostanete fokusirani na ono što želite ostvariti i uvijek gledate širu sliku.

Kad ste završili s planiranjem i jasno definirali naredne korake, vrijeme je da DJELUJETE!

6. Učite iz vlastitog iskustva i usavršavajte se

Kad ste završili s procesom, provedite praćenje svih dobivenih podataka, analizirajte ih i učite iz njih. Ako ste razvili jasan skup pokazatelja za mjerenje vašeg napretka, koristite ih kako biste procijenili razinu ostvarenosti ciljeva. Organizirajte sastanak za procjenu rada tima za prikupljanje sredstava i razgovarajte o rezultatima, uspjehu i izazovima i učite iz toga. To će biti možda najvažnije i najkorisnije spoznaje koje ćete steći, a onda i znati uspješno implementirati promjene u budućim procesima.

Stilovi prikupljanja sredstava

1. Prikupljanje sredstava u školama

Prikupljanje sredstava u školama praksa je prikupljanja financijskih sredstava od strane škola ili školskih grupa za podršku programima obogaćivanja obrazovanja. Postoji mnogo načina za prikupljanje sredstava u školama i ovaj vodič predstaviti će samo neke od njih.

Za početak, važno je jasno definirati svrhu organizacije nekog događaja, kao i svrhu prikupljanja sredstava. Ako budete transparentni, ljudi će vam vjerovati i, što je još važnije, biti sigurni u ono za što daju svoj doprinos. Na posebnijim prilikama možete uručiti zahvalnice, priznanja, plakete i na taj način izraziti svoju zahvalnost ljudima koji su pružili podršku.

Recikliranje – nabava i/ili izrada kutija za odlaganje papira i plastike za reciklažu koje se postavljaju po cijeloj školi može dugoročno akumulirati mnogo sredstava. Naime, škola može dobiti povrat od javnih komunalnih tvrtki. Pokušajte se povezati s nekom od njih, dobiti informacije i uspostaviti suradnju. Sakupljanje plastike i papira trebaju obavljati i profesori i učenici. Najprije organizirajte neki promotivni događaj, kampanju ili javnu akciju, koji će najaviti početak ovog procesa. Nakon postavljanja kutija za tu namjenu, učenici i profesori mogu da početi s recikliranjem. Možete čak i napraviti neku vrstu natjecanja među razredima s ciljem reciklaže čim više otpada, a na kraju svake školske godine proglasiti pobjednike, uručiti im prigodne nagrade i priznanja te objaviti koliko sredstava je prikupljeno. Ovo može postati redovna aktivnost i stalni, održivi način prikupljanja financijskih sredstava.

Školski sajam – može se organizirati jednom ili više puta godišnje, a cilj je da učenici i nastavnici proizvedu i/ili doniraju neku robu za prodaju na školskom sajmu. To je mjesto gdje možete prodavati kolačiće i limunadu, ali i stvari i predmete koje su nekom možda nepotrebne. Školski sajam najbolja je aktivnost kojom možete uključiti roditelje i profesore. Ovaj se događaj može koristiti i za predstavljanje školskih inicijativa donatorima i zainteresiranim dionicima u zajednici. Sajam stoga možete organizirati povodom obilježavanja dana škole ili slično.

Sportska natjecanja – sjajna aktivnost na otvorenom u kojoj timovi mogu platiti neku malu naknadu za sudjelovanje. To može uključivati različite sportske aktivnosti, ali i različite timove: timove roditelja, timove profesora, timove učenika, ali i timove drugih dionika iz zajednice: poduzetnici, tvrtke, predstavnici javne vlasti, organizacija civilnog društva, sportske, kulturne i druge udruge i sl. Na ovakve događaje možete pozvati poznate sportaše ili sportašice koji/e mogu sudjelovati u događaju te na taj način privući veliku pažnju lokalne zajednice, pa čak i šire.

Uvek bi trebalo da jasno definišete zašto se događaj organizuje i za šta će se koristiti prikupljena sredstva.

Eko-dan – organizirajte događaj na koji će svi učenici i profesori doći obučeni u zeleno i dogovorite čišćenje škole i školskog dvorišta ili pak sadnju cvijeća i drveća. Možete pokušati osigurati besplatno cvijeće, sjeme i zemlju za sadnju od lokalnih poduzetnika ili lokalnih vlasti. Naravno, sudjelovanje je "zeleno naknada".

Ručak – možete pozvati kuhare iz lokalnih restorana da pripreme ručak ili zakusku za sve učenike i učence te profesore i profesorice u školama koji mogu kupiti svoj ručak. Od prikupljenih sredstava ćete platiti namirnice potrebne za ovaj događaj, ali i prikupiti dodatna sredstva.

Školska zabava – s naplatom ulaznica na kojoj se učenici mogu zabaviti uz ples i druženje. Uz to, ovo je odlična prilika za promociju zdravih stilova života i promociju bezalkoholnih pića koje možete pokušati osigurati od kompanija koje ih prodaju.

Dan igara – neka učenici donesu igračke i društvene igre sa kojima se mogu igrati posljednji dan polugodišta i tražiti zauzvrat donaciju.

Kviz – organizirajte svoju verziju kviza „Tko želi biti milijunaš?“ ili „Najslabija karika“. Ukoliko to nije moguće, prilagodite postojeće društvene igre za veći broj sudionika i sudionica, nagrade neka budu donirane.

Karaoke – organizirajte svoje vlastito natjecanje poput „Zvijezde“, „Hrvatska traži zvijezdu“ ili „Supertalent“.

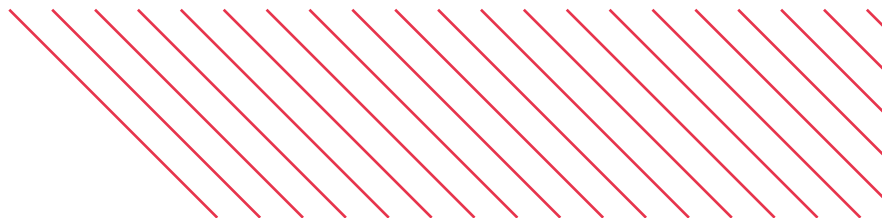
Bacanje spužve – zamolite učenike da daju donacije u zamjenu za priliku da bacaju spužve natopljene sapunicom na profesore. Ovo je najbolje raditi po sunčanom vremenu.

Takmičenje talenata – održite natjecanje u različitim talentima za učenike i učence pri čemu će oni pokazivati svoje vještine. Možete ga napraviti u stilu TV emisije tako što ćete imenovati suce koji će izabrati pobjednike.

Lov na blago – organizirajte lov na blago, podijelite učenike u parove ili ekipe i neka detektivski posao počne. Zamolite lokalnog poduzetnika da donira nagradu za pobjednički par/ekipu i odredite predloženi iznos donacije za sudjelovanje.

Svjetski dan kulture – neka se učenici obuku tematski za ovaj dan. Dodijelite svakom razredu različitu državu prema kojoj će temeljiti svoj tematski dan. Ovime ćete i razviti interkulturnu kompetenciju učenika i učenica.

Dobrotvorna utakmica profesora – izazovite uzbuđenje među učenicima sudjelovanjem u posebnoj sportskoj igri u kojoj su ekipe sastavljene od njihovih profesora! Organizirajte prodaju ulaznica za gledanje utakmice



i razmislite o postavljanju štanda za prodaju hrane i pića. To može biti ozbiljna igra ili pak nešto komično.

Dobrotvorni koncert profesora – okupite svoje profesore na glazbenom koncertu za učenike! Organizirajte prodaju ulaznica kako bi učenici i učenicke, njihovi roditelji ali i lokalna zajednica mogli prisustvovati koncertu profesora. Profesori mogu biti kreativni i pozvati poznate izvođače da im se pridruže ili pak pokušati osigurati sponzore iz zajednice.

Trening sesije – zamolite profesore tjelesnog odgoja iz lokalnih srednjih škola da krenu održavati tjedne edukacije i treninge iz različitih sportova, a zatim ponudite zajednici da uz plaćanje adekvatne naknade prisustvuju tim treninzima.

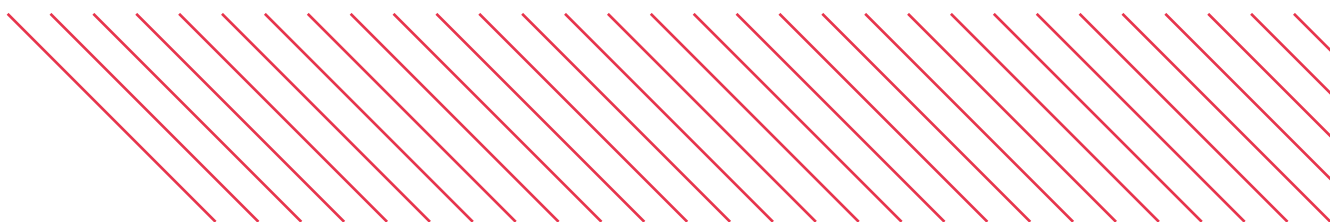
Humanitarna večera – na koju možete pozvati lokalne firme i institucije i predstaviti im svoje ideje (kompanije koje proizvode ili prodaju pića i hranu te restorani mogu donirati hranu i piće). Ovo je mjesto gdje možete zamoliti za sve vrste podrške za svoje ideje.

2. Prikupljanje sredstava u zajednici

U vašoj zajednici postoji mnogo materijalnih i nematerijalnih resursa koji se mogu koristiti kao podrška školskim programima i aktivnostima. Prije svega, pokušajte identificirati sve postojeće službe, trgovine, restorane, tvrtke, veće kompanije itd., istražite njihov djelokrug rada, a zatim pokušajte pronaći povezanost s vašom aktivnošću ili programom te pronaći zajednički interes. Drugo, sastanite se s njima i razgovarate o mogućoj suradnji, predstavljajući im svoju viziju i ideje. Definirajte i jasno prezentirajte što vaša škola treba. Morate biti vrlo jasni i precizni u vezi toga što želite i kako biste htjeli da vam pomognu (bilo da se radi o donaciji sredstava, doniranju njihova vremena, roba ili usluga). Objasnite im da će njihov angažman i podrška biti javno objavljivani (putem priopćenja za medije, interneta, TV emisija i sl.) te će to biti odlična prilika za reklamu i promociju i za njih.

Dobar početak mogao bi biti jasno im razjasniti da svojim uključivanjem čine nešto dobro, pozitivno i korisno za zajednicu. Postoje brojne aktivnosti koje se mogu učiniti poput čišćenja lokalnog parka, sadnje cvijeća, uređenja klupa, renoviranja starog javnog prostora ili pak organizacije glazbenog festivala koji će okupiti sve predstavnike zajednice. Posljednje je odlična prilika da svi dionici iz vaše lokalne zajednice posjete vašu školu i upoznaju se s vašim planovima za program poboljšanja škole. Imajte na umu da ovo lokalno partnerstvo tretirate kao dugoročno opredjeljenje, a ne kao jednokratni angažman. Na taj način, ljudi bi se mogli povezati s vašom školom, biti motivirani i inspirirani da daju svoj doprinos i podrže vas u nekom duljem vremenskom periodu.

Morate biti vrlo jasni i precizni u vezi toga što želite i kako biste htjeli da vam pomognu...



3. Domaće i međunarodno prikupljanje sredstava

Prikupljanje sredstava se može organizirati s domaćim i međunarodnim donatorima, a iskusniji zaposlenici i zaposlenice škole mogu se okušati u osiguravanju sredstava iz EU fondova. Domaći i međunarodni donatori obično imaju otvorene pozive s konkretnom temom/temama koje bi željeli podržati i rok do kojeg biste trebali poslati prijedlog svoje ideje, odnosno razradu projekta. U svom prijedlogu, morate definirati, objasniti i opravdati problem koji biste željeli riješiti te ponuditi konkretnu metodologiju i načine na koje ćete ga riješiti upravo svojim projektom. Naravno, važno je jasno definirati ishode realizacije vašeg projekta. Ovaj proces ponekad je veoma zahtjevan jer prvo trebate provjeriti ispunjavate li kao škola uopće uvjete da se prijavite na neke pozive, a zatim provjeriti sva pravna pitanja vezana za prijavu. Tek tada može početi proces razvoja ideje. Od izuzetnog je značaja dobro objasniti i raspisati projekt u obrascima i dokumentima prijedloga projekta, uključujući izradu logičkog okvira, budžeta i plana aktivnosti. Logički okvir, budžet i plan aktivnosti osiguravaju donatoru jasan uvid u način i vremenski tijek iskorištavanja doniranih financijskih sredstava, ali i jednostavnije praćenje iskorištavanja istih sredstava. Sva financijska sredstva morat ćete iskoristiti kako ste naveli u vašoj projektnoj prijavi, strogo se pridržavajući svih pravila iz ugovora. Upravo stoga, važno je projekt precizno i jasno razraditi te tijekom osmišljavanja i izrade projektne prijave misliti na sve detalje i potencijalne situacije i probleme koji mogu iskrnuti. Možda postoji lokalni stručnjak ili roditelj koji ima iskustava u izradi projektnih prijedloga, analizi dokumentacije i sličnim poslovima. Pokušajte ih identificirati i zatražite pomoć! Što je još važnije, nevladine organizacije koje vam pomažu u implementaciji Programa Y mogu vam pomoći u izradi projektnih prijedloga i pružiti vam resurse koji mogu vam pomoći u tom procesu (poput specijaliziranih web stranica koje nude neke opcije financiranja, edukacija o pripremi projektnih prijedloga, itd.).

4. Prikupljanje sredstava putem interneta

Prikupljanje sredstava putem interneta danas je veoma popularno i, zapravo, poprilično jednostavno. Ispod su navedeni neki načini koji će vas možda zanimati:

Donirajte sada dugme na web stranici škole, gdje zainteresirani ljudi, organizacije, donatori mogu direktno donirati određeni odabrani iznos školi. Možete zamoliti kreatora i/ili održavatelja vaše web stranice da ga doda na vašu web stranicu. Važno je prezentirati svoju viziju i ponuditi potencijalnim donatorima aktivnosti za koje će se sredstva onda i iskori-

stiti, kao i dati sve potrebne tehničke informacije za donaciju. Isto tako, ovo je mjesto gdje možete navesti sve prethodne ili sadašnjih donatore i javno im izraziti svoju zahvalnost.

Crowdfunding je praksa financiranja projekta ili poduhvata prikupljanjem malih novčanih iznosa od velikog broja ljudi, obično putem interneta. Izaberite platformu na internetu, objavite svoju ideju (putem dokumenta, video snimka ili infografike). Crowdfunding je danas veoma popularan, a više informacija možete pronaći na www.crowdfunding.com

Primjeri uspješnog prikupljanja sredstava

1. Dani sporta

Nekoliko škola u regiji je osnovalo dane sporta ili natjecanja koji služe za prikupljanje sredstava za škole. Škole zajedno s učenicima organiziraju različite igre i sportove kako bi se svim učenicima omogućilo sudjelovanje.

Sredstva se prikupljaju na nekoliko načina: naplaćuje se prijem roditeljima i ostalim gledateljima, traže se sponzori natjecanja, prodaje se roba, hrana i piće, itd. Ponekad se sredstva prikupljaju za ciljane prigode i svi su sudionici pozvani da doniraju dodatni novac za navedenu prigodu.

2. Prikupljanje sredstava za opremanje kuhinje Ugostiteljske škole u Banja Luci

Učenici i profesori Ugostiteljske škole u Banja Luci, budući kuhari, odlučili su zajedno sa profesorom Predragom Tošićem da organizuju Donatorsko veče, kako bi renovirali kuhinju u kojoj "peku" zanat. Cilj donatorske večeri je bio da se proda što više ulaznica kako bi se obezbjedila novčana sredstva od kojih će biti kupljena oprema i inventar sa kojom će oni i njihove kolege raditi kada budu pohađali časove praktične nastave. Cijena jedne ulaznice je bila 50 KM i u cijenu je uračunato piće dobrodošlice i večera od četiri slijeda koju pripremaju i poslužuju učenici Ugostiteljske škole.

Ulaznice su se mogle kupiti direktno u restoranu škole svaki radni dan ili naručiti na broj telefona, te su iste bile dostavljene na adresu.

Za pet ili više kupljenih ulaznica je dodijeljivana zahvalnica i objava na sajtu ove škole kao zlatni donator.

Savjeti i trikovi!

Ovdje su neki savjeti za uspješno prikupljanje sredstava, savjeti koji će vam omogućiti da uspješno prikupite novac koji vam je potreban, održavajući pritom dobre odnose sa školskom zajednicom.

1. **Uključite učenike, roditelje, profesore i sve ostale članove i diionike zajednice u sve faze prikupljanja sredstava; od definiranja misije i vizije do realizacije aktivnosti kojima će se one ostvariti.**
2. **Pokušajte organizirati motivacijske i zabavne aktivnosti u kojima će ljudi željeti sudjelovati.**
3. **Budite proaktivni kada je riječ o održavanju kontakta s vašim pristalicama i donatorima. Ipak, pazite da ne pretjerate u tome.**
4. **Razmišljajte drugačije – uobičajene i tradicionalne aktivnosti za prikupljanje sredstava su sjajne, ali što možete učiniti drugačije? Inovacija osvaja ljude.**
5. **Fokusirajte se na krajnji cilj – budite veoma jasni u navođenju razloga i obrazloženjima istih za prikupljanje novaca.**
6. **Unesite notu osobnog – učenici mogu biti sjajni u prikupljanju sredstava (fundraiseri) ako ispričaju svoju priču, iz vlastite perspektive, o tome koliko im je i za što novac potreban. Ohrabrite ih da pričaju i traže pomoć!**

Korisne web stranice:

www.easy-fundraising-ideas.com

<https://blog.fundly.com/fundraising-ideas-for-schools-and-education/>

<http://schoolaid.co.nz/7-awesome-fundraising-ideas/>

<https://www.groundwork.org.uk/school-az>

<http://www.coolfundraisingideas.net/school-fund-raising-idea>

<https://www.opencolleges.edu.au/informed/other/school-fundraising-ideas/>

<https://www.youcaring.com/c/school-fundraising>